

email 16 september 2019

Bästa Torekovbor, som nu skall bearbeta alla tankar och förslag kring arbetet med en fördjupad översiktsplan för Torekov.

Jag vill gärna delge er mina tankar med syfte att stimulera er i ert arbete.

Torekov behöver stora insatser för att stoppa en negativ utveckling, och få tillbaka en positiv framtidstro.

Tankar kring en ny fördjupad översiktsplan för Torekov fram till år 2030.

Bakgrund:

Inte sedan Sverige byggde sina järnvägar i mitten av 1800 talet (till Båstad kom järnvägen 1885) har samhället varit så stort som kommer att påverka vårt förhållningssätt och vår vardag. Då liksom nu, finns många som är kritiska och är rädda, medan andra ser möjligheter och välkomnar nya strukturer.

Förändringarna som kommer att genomföras under översiktsplanens livscykel är så stora och så många att vi kan tala om ett Paradigm-skifte.

5G tekniken, ligger alldeles bakom hörnet, kommer att erbjuda helt fantastiska möjligheter både för oss privatpersoner och industrin.

Kommunikationssatelliter, sänds upp i rymden av allt fler kontinenter, vilket kommer öka precisionen av all kommunikation och elektronisk styrning.

Artificiell intelligens är inte längre en utopi, den är redan här och påverkar vår vardag. Många av oss har redan självgående gräsklippare eller robot dammsugare.

Utvecklingen av algoritmer som förenklar aktie och valutahandel är redan en praktisk vardag.

Många industrier saknar idag helt människor och är helt ersatta av robotar.

Datorer, hårddiskarna blir allt mindre och billigare, dessutom allt högre kapacitet.

Under de senaste 10 åren från 100 tals megabyte till ett flertal terabyte. I många bilar finns idag drygt 50 funktioner som alla styrs av inbyggd datorkraft.

Digitala utvecklingen, sker blixtnabbt, nya former av plattformar utvecklas och erbjuder många tjänster lösningar som var otänkbara bara för några år sedan.

Självstyrande fordon, är redan en verklighet men under översiktsplanens tidsperiod kommer de inte längre vara en unik företeelse, som totalt kommer att kunna påverka de regionala transporterna, med lättillgänglighet och ökad flexibilitet.

Fossilfri EL, fordonsindustrin kommer under den här perioden producera allt fler fordon som är el-drivna, eller har andra fossilfria lösningar. Faktum är att elbilar faktiskt är enklare och innehåller färre komponenter än diesel och bensindrivna fordon, detta kommer att påverka priset positivt när utvecklingsfasen är över och när konkurrensen börjar bli tydlig. När detta sker kommer el-bilar bli i majoritet.

Nya kostvanor, medvetandet om hur vi bör leva och äta ökar hela tiden. För mycket kalorier som blir fett och socker skadar vår kropp. Gamla grödor kommer tillbaka.

Kött och fläsk blir magrare.

Insikten om vår miljö, också den ökar snabbare och snabbare och ställer nya krav på vår sophantering, våra inköp och vår konsumtion.

Insikten om oss själva, motion, vandring och promenader. Aldrig förr har Torekov haft så många cyklande människor. Golf, tennis padel, fotboll, ridning och många andra idrotter. Musik och sång.

Kapitalet till investeringar är idag globalt och finns på en nivå som aldrig tidigare Riksbankens minusränta ökar tillgängligheten till svenskt kapital.

- Allt detta kommer att ställa nya krav på vårt samhälle. Frågan är bara hur dessa ska konkretiseras redan nu, men man kan inte bortse från utvecklingen och de konsekvenser de har på samhällsplaneringen.

(Jag har en svärdotter med man och två små flickor som bor utanför Paris, hon har ett arbete på Microsoft, som ligger långt fram i teknikutveckling, företaget erbjuder alltfler möjligheten att arbete från sina hem minst tre dagar i veckan, på så sätt är vardagen enklare att planera för småbarnsföräldrar, samtidigt som man kan anpassa dygnets timmar till sina internationella kontakter).

Exemplet visar troligen ett förhållningssätt som kommer bli allt vanligare, med syfte att också förbättra vår livskvalitet.

Torekovs Problem och Möjligheter:

Under den senaste översiktplanens period, har bla Storgatan dött, torghandeln har försvunnit, Elbings har lagts ned, Fru Leos presentbutik har också försvunnit.

Tidigare fanns ytterligare två livsmedelsbutiker, en pappershandel och en fiskbutik.

Idag är husen ombyggda till semesterboende, där gardenerna är neddragna 10 månader om året. Hotell Kategatt erbjuder skyddat boende för många utsatta kvinnor, att fönsterluckorna också är stängda där har vi mer förståelse för, men faktum kvarstår att den en gång så livfulla mötesplatsen är borta.

Tyvärr är det här förändringar som vi tvingas att möta.

-Framtiden erbjuder dock nya strukturer och förhållningssätt, varför våra mötesplatser kommer att bestå men se annorlunda ut. Vi människor har dock samma behov som vi haft 1000 tals år tillbaks i tiden.

När jag var barn för 65 år sedan hade Sverige över 60.000 livsmedelsbutiker, sist jag studerade detta var antalet inte mer än 6000. Då hade en stor butik 8.000 artiklar i sortimentet medan det idag är en bit över 50.000.

Det här är förändringar orsakade av den tidens samhällsutveckling, kommunikationerna har blivit bättre, alla har bil. Handeln har fokuserats till billigare tomtmark i cityregionernas yttre gränser och samlat det mesta under ett tak. Med syfte att nå sin intagning på att förenkla det för sina konsumenter.

Den här utvecklingen har skadat städerna och tätorternas centrala kärnor precis som vi idag upplever näthandels avigsidor, vilka drabbar både regionala och central detaljhandeln hårt. Med tanke på att var femte artikel skickas i retur belastas också transportsystemet.

Det är tråkigt att Båt och Motor nu tvingas att upphöra med sin verksamhet. För att överleva hade man byggt upp ett fint sortiment av kundnytta:

Post, System, Vinhandel, Bil och båtservice, Cykelförsäljning med service, Motorgräsklipparservice, Båt och Färghandel. Skruv och muttrar.

Trots denna ansträngning lyckades man inte överleva på sina intäkter i den allt mer hårdnade konkurrensen. Elbings, det lilla varuhuset gick samma öde tillmötes.

-E-handel och stora handelsblock i närområdet förstörde möjligheterna för verksamheten

Torekov Larm är en relativt ny företeelse som har ett liknande upplägg där kundnyttan har identifierats på ett bra sätt, med larm, hustillsyn, servicearbeten, städning och trädgårdsarbete. Jag hoppas innerligt att de lyckas bättre för det är troligen i sådana här liknande företagsstrukturer.,Torekov måste få framöver.

Gårdsförsäljningarna med Lindgrens på åsen och Tant Grön med barnens klädesbutik, Ebbesons, Sparrisakuten är unika företeelser som utvecklas hela tiden, med allt bredare sortiment. Dem vill vi gärna ha fler av.

- Alltför få människor bor i Torekov för att kunna bilda en bas för de flesta traditionella detaljhandelsföretag. Även om situationen är något bättre under två och en halv sommarmånad.

Framtiden för Torekov avseende kommersiell och social-service ligger högst sannolikt i att de aktörer som är verksamma i sina branscher kan identifiera sin nisch av kundnyttan och göra detta på ett kostnadseffektivt sätt genom att erbjuda ett sortiment av parallella tjänster och produkter på en anpassad nivå.

-Ett annat svårare alternativ är att skapa sådana unika företeelser som vidgar marknadsområdet. Boarps handelsplats är ett bra exempel på det senare.

Torekov invånare kan fördelas i tre grupper med gemensamma och skilda krav på kommersiell och samhället service.

1, Yngre verksamma, ofta med barn, samt ungdomar.

2. Äldre som bosatt sig här efter tidigare varit sommarboende samt äldre permanenta torekovbor.

3. Sommarboende

A) Gemensamt för alla gruppers behov är tillgången på vatten. Finns inte vatten går det inte att bo här. Med de begränsningar vi upplever idag, förstår jag inte att några nybyggnadslov överhuvudtaget kan beviljas.

Jag har bott här i trettio år och aldrig kunna bevattna min gräsmatta eller trädgård med slang under sommarmånaderna. Anslutningen till Sydsvatten löser nog inte alla problem. Vad jag har förstått är att ledningarna är både gamla dåligt dragna och dessutom i uruselt skick. Själva har vi under åren ringt till tekniska kontor åtskilliga gånger och anmält stora läckage. NST reporterar frekvent om dessa problem. Vid olika tillställningar ha jag hört att många upplevt samma problem. Det är anmärkningsvärt att vi skall ha en vattenförbrukning som är störst i Sverige. Är det verkligen också sant att Lindab och Nolato använder dricksvatten till att kyla sina maskiner utan att återanvända detta?

Har vattensituationen i Torekov analyserats ordentligt, vet kommunen i vilket skick ledningssystemet är? (Föreslår att Torekov Kultur och Miljöförening ligger detta till sin agenda).

B) Den andra huvudfrågan är tillgången på livsmedel. Idag har vi en bra handlare som företräder ICA i byn. Lokalerna är trånga, sortimentet är begränsat, framförallt för behovet under sommarmånaderna. Gångarna är trånga och skapar irritation.

Lokalen har dålig kyla. Det är uppenbart att förhållandena behöver förbättras.

Situationen är besvärlig med en utländsk ägare av lokalerna. Koncernen ICA har kontrakt med dessa och sist ner i kedjan finns vår lokala handlare som har ett kontrakt med ICA. Nu skall tom både Posten och Systemets tjänster inrymmas i lokalen, vilken redan är feldimensionerad. Det här är ett problem inte bara för vår kära handlare utan för hela samhället.

C) Skolan är en ickefråga har kommunen bestämt. Även om den läggs i en annan by har ju kommunens invånare tillgång till den, men sammantaget med Torekovs minskade antal permanenta invånare är skolan viktig att attrahera yngre permanenta till byn.

Skolan är viktig för Torekov, flyttas den föreslår vi att TorekovKultur och Miljö arbetar för att ersätta den kommunen med en professionell friskola. Vi studerar redan nu möjliga alternativ, jämsides med natt söka överklaga kommunens beslut.

Utvärderingen bakom beslutet är vi intresserade att ta del av.

D) För grupp 1 ovan är försörjningsverksamheten av avgörande betydelse. Vi föreslår att för att snabbt tillföra arbetstillfällen till Torekov bör Båstad Kommun lägga bl a sin näringsverksamhet här. Genom våra Sommarboende har vi ett unikt nätverk till entreprenörer i samhället och villigt riskkapital. Låt oss arbeta för den möjligheten.

Torekov Kultur och Miljö är villig att ta på sig samordning för att utveckla en plan för detta.

-Vi ser gärna att fler av kommunens avdelningar placeras i Torekov, men också till lämpade grannbyar. Det är faktiskt lika långt till Torekov från Båstad som det är från Båstad till Torekov.

E) Hos grupp 2 är engagemanget för Torekov extra stort, alla vill fortsätta vara en del av samhället med de unika fördelar det har. Uppbyggd samvaro. Det kustnära samhället. Lugnet under de 10 månaderna. Stimulansen under sommaren. Väder och vind. Samhällskärnan i byn. Hamnen. Väderön. De vackra promenadstråken.

Skåneleden. Hovs Hallar.

- När upplevelserna blir svårare att ta del av är olika former av äldreboende viktiga att utveckla . Torekov Miljö och Kulturförening arbetar med detta och vill utveckla konkreta förslag där det kooperativa ägandet ligger som bas för ett kostnadseffektivt boende.

F) För såväl sommarboende som permanenta utgör hamnen ett viktigt inslag. Själva hamnförvaltningen med båtplatser och service fungera idag väl. Bidraget till nybyggnad av bryggor vid Bläsinge är vi tacksamma för. Rapps bageriverksamhet är välkommen.

-I vilken mån Båstad kommun alltid räknar med bidrag för att finansiera i investeringar i Torekov, vet vi inte men historisk har både Wulfs Fond och privatpersonerna varit generösa. Även de olika föreningarna har tagit en stor roll i samhällsplaneringen. Är det här positivt eller negativt för samhällsplaneringen? Klart är dock att inför stora kommunala beslut är Sveriges Kommuner och Landsting rekommenderar stark medborgaredialog. Kenneth Lennartsson som för Torekovs talan i processen om en fördjupad översiktsplan, vill också se sig som talesperson för alla i Torekov.

Översiktsplanen som sträcker sig över många mandatperioder, behöver därför förankras bredare och tyngre i samhället.

J) Hamnen i Torekov med sina restauranger har en stark attraktionskraft och kan bli ännu bättre. Förslag utveckla de hamnbodar som finns till kompletterande koncept.

Utöka restaurangernas västra sida med större lokaler för Hazienda och Hamnkrogen. Utrymme finns för fler koncept. Kanske också utökade sittplatser med gemensam disk och avplockning som på Väla restaurangtorg. Med syfte att möta ytterligare hygieniska krav.Minska antalet bilplatser på torget. Komplettera med en aktiv torghandel grönsaker, fisk, skaldjur, växter kanske loppis en och annan gång. På så sätt kan kanske hamnens kommersiella liv förstärkas.

Jag ser gärna att en vedugn kommer till pizzerian, en koreansk eller libanesisk krog tillför en bredd.

Kanske också en japansk. En vinbar kanske är väl kontroversiell men en italiensk krog går bra den också.

Ett minibryggeri vore också ett trevligt inslag.

Men, ta inte bort trafiken, minska bara parkeringen, utomlands tycker vi alltid att restauranger och torghandel stimuleras av att trafiken är nära. Snart är det bara båtarna som förorenar luften.

- När en företeelse redan har skapat attraktionskraft, är det lättare att komplettera denna med fler alternativ för att nå framgång och ta ytterligare marknadsandelar.

K) Hallands Väderö är ett fantastiskt naturområde som är viktigt för Torekov. Båten Nanny får gärna bli 100 år äldre, den andra för tankarna till Teneriffa.

Tänk att få åka en gammal ångbåt till en fantastisk krog i det ombyggda fyren, sommar som vinter och anlända på den norra bryggan.

L) Campingen tillför många värdefulla turister till byn. Problemet är att man bedriver smygförtätning av värdefull naturmark, och att man alltmer flyttar ut sina gränser ut till havet. Tidigare har också en förtätning av villor prövats i området.

Är detta något vi skall ha en åsikt om? Campingen känns i alla fall fräsch och frekventerad.

M) Skåneleden med promenerande och cyklar har tidigare under åren fungerat i harmoni. Elcyklarnas tillkomst har ändrat på situationen genom sin höga fart.

Snart kommer fler allvarliga tillbud.

N) Torekov Golf verkar nu ha fått lugn och ro, bland sina medlemmar. Ett nytt restaurang och klubbhus finns på agendan, man börjar att riva i höst och därefter startar nybyggnationen. Golfklubben har högt anseende och frekventeras mycket.

Problemen man brottas med är att marken som står till buds är begränsad varför det blir tätt mellan hå en. De olika ägarformerna av marken komplicerar bilden.

Drömmen vore säkert att ytterligare mark kunde tillföras, för att få ytterligare 18 hål.

Kanske en ny ägarform kan skapa detta?

O) Bjärekraft är vår lokale leverantör av el och bredband. Genom statens försorg är intjänningen allt större på deras investeringar av elnätet. Nu när elen blir allt mer betydelsefull, är det intressant hur de ser på sin situation, och vilka investeringar som skall göras i nedgrävning av kablar och elstolpar för våra elfordon. Hoppas för deras egen skull att de hinner avskriva investeringarna för det bredband vi varit delaktiga i.

Även miljöaspekten kan vara spännande att ta del av. Finns ny teknik för eldistribution?

Från vilket energislag kommer elen?

P) Återvinning och sophantering. -En återvinningsstation måste snarast komma på plats. Efter ha besök den i Ängelholm blev jag positivt överraskad. Utformas den som ligger på agendan för vårt närområde likadant, behöver omgivningarna inte vara rädda för lukt och allmän nedskräpning. (Återigen ett exempel från "min" by i Frankrike. I samhället finns fler stationer liknande den vid Lyckan. Men den vardagliga sophanteringen sker på annat sätt. Inga förfulande soptunnor finns vid fastigheterna. Ingen lukt och ingen ohyra heller. Man har nedgrävda containrar som tömms varje dag, på centrala platser som är lätta att nå när man är på väg till sin bil eller skall handla och uträtta andra ärenden. Ett nedkast 50cm x 100 cm är allt som syns. Sorteringen sker vid ett band på sopstationen).

Q) Gator och cykelvägar. Behovet av enskilda cykelvägar är stort, vilket också kommunen har insett. Våra gator i Torekov är numera i relativt bra skick, men ibland, framförallt under sommarmånaderna är det lite trångt på sina ställen, vilket i och för sig kan vara charmigt. Har sett någonstans när jag varit på resa

”farthinder” och trafikankvisningar målat i tredimensionell teknik direkt på gatan. Ser både trevligt ut och tycks ha god funktionalitet, även om man efter ett tag avslöjar bluffen.

R) Våra VIP, personer är alla lantbrukare som har sina gårdar, vackert placerade mellan vår boendebetygelse. I genomsnitt åker de visst 12 ggr om året över sina fält.

Det kommer nog förändras.

Grödorna de odlar kommer nog också se annorlunda ut, illa fall mer böror och baljväxter, gamla sädesslag har fått aktualitet perenna grödor håller på att utvecklas.

Lantbrukarna kommer nog att i högre grad själva att förädla sina produkter. Kanske nya former av gårdsbutiker typ Tant Grön, Ebbesons och Lingrens på Åsen. Hoppas också att vi kommer att kunna få god potatis som inte bara smakar vatten. Men här vilar nog ansvaret tung hos oss konsumenter, att kunna betala lite mer för kvalitet. Några lantbrukares mark riskerar att bli tomtmark. Hur ställer vi oss till detta?

R) Jag hamnade i gräl med den tidigare stadsarkitekten Torbjörn Ziegler som menade att för det första tyckte hans fru inte om Torekov för det andra fanns inget karaktäristiskt formspråk i byggnationen. Jag som tycker om Torekov och vill gärna vara här resten av mitt liv menar att i mångt och mycket finns det en karaktär som är typisk i den gamla byggnationen förutom Kattegatt är det relativt låga byggnader med ganska begränsade byggytor. 1,5 plan är mest förekommande. Bara fantasin sätter gränser för att bevara den kvalitet vi har, bara fantasin sätter gränser för att tillföra ny kvalitet.

Själv stimuleras jag av när allt jag ser tillförs nya intryck bakom varje krök och man blir lite överraskad, inte bara att allting upprepas.

Bifogar några bilder från Viken utanför Helsingborg, där man för ett tiotal år sedan uppförde ett förtäta bostadsområde, bakom kyrkan, med både fantasi och bra kvalitet trots användandet av relativt enkla material. Hoppas bilderna kan ligga som underlag när vi diskuterar bygghöjder och utförande i vår känsliga miljö. Det här är i alla fall exempel som tilltalar mej mer, än vad jag sista tiden sett uppföras i Torekov.